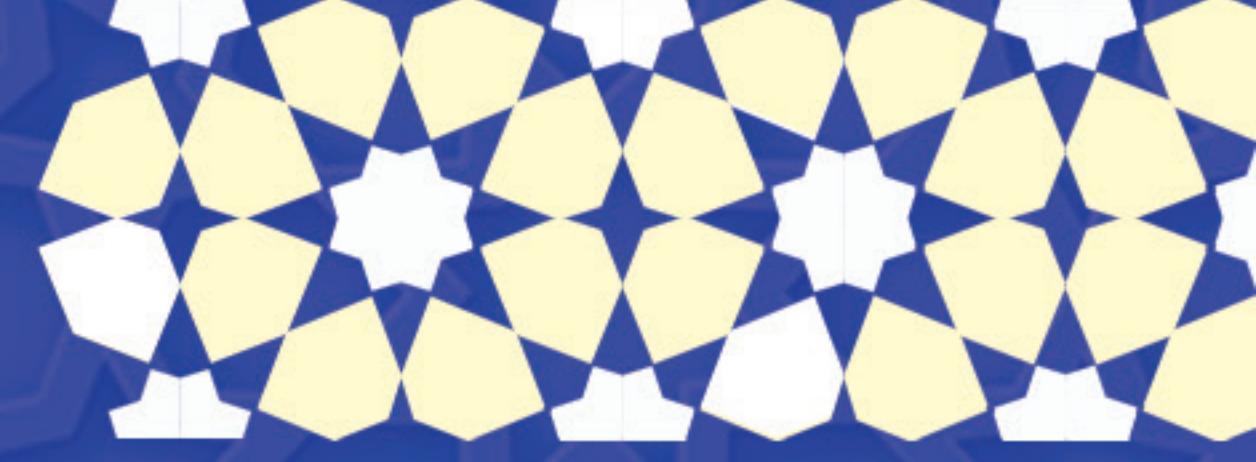

YUVAMIZ
MERHAMET
OCAĞI OLSUN

Merhamet: Allah'ın Rahman İsmiinin Yansımasıdır

Sevgi ve merhamet eşleri birbirine bağlayan en kıymetli duygulardandır. Sevmek merhametli olmayı gerektirir; merhamet sevgiyle katmerleşir. Merhamet buyurgan ve sert bir tavrı, güç gösterisini, bencilliği bir kenara bırakıp, samimi ve fedakâr olmaştır. Hayatın her anında merhameti kuşanmaktır. Rahmeti kuşanan eşler birbirlerini incitmekten ve şiddeti içerecek her türlü tavır ve davranıştan uzak durur.

İlahi bir armağan olan sevgi ve merhametin evlilikte kalıcı olması, eşlerin karşılıklı sorumluluk almalarına bağlıdır. Biri sevginin tüm dillerini kullanırken diğeri buna sağır kalıyorsa, biri merhametle muamelede bulunurken diğeri gaddarlığı yeğliyorsa evliliği ayakta tutan mucizevî etki olan sevgi ve merhamet nasıl kalıcı olabilir ki?

Rahmet Peygamberinin Ümmetine Şiddet Yakışır mı?

Merhamet ile şiddet bir arada olabilir mi hiç? Bir insan “Severim de döverim de!” diyebilir mi? Şiddet için eli kalkıyorsa, sevgiden yüreği mahrumdur. Rahmet Peygamberinin, hayatı boyunca bir kadına tek bir tokat bile atmamış olması, *(Müslim, Fedâil. 79)* elbette tesadüf değildir.

Veda haccı için Medine'den yola çıkan kervanda, Enceşe yanık sesiyle şiirler ve ezgiler okuyordu. Hanımları taşıyan develerin hızlanmasına sebep olan Enceşe'yi derhal uyarmıştı Peygamberimiz: “***Enceşe! Aman sakın ol, kristallere dikkat et!***” (Buhârî, Edeb, 111) diyerek.

Öfke Şiddetin Bahanesi Olabilir mi?

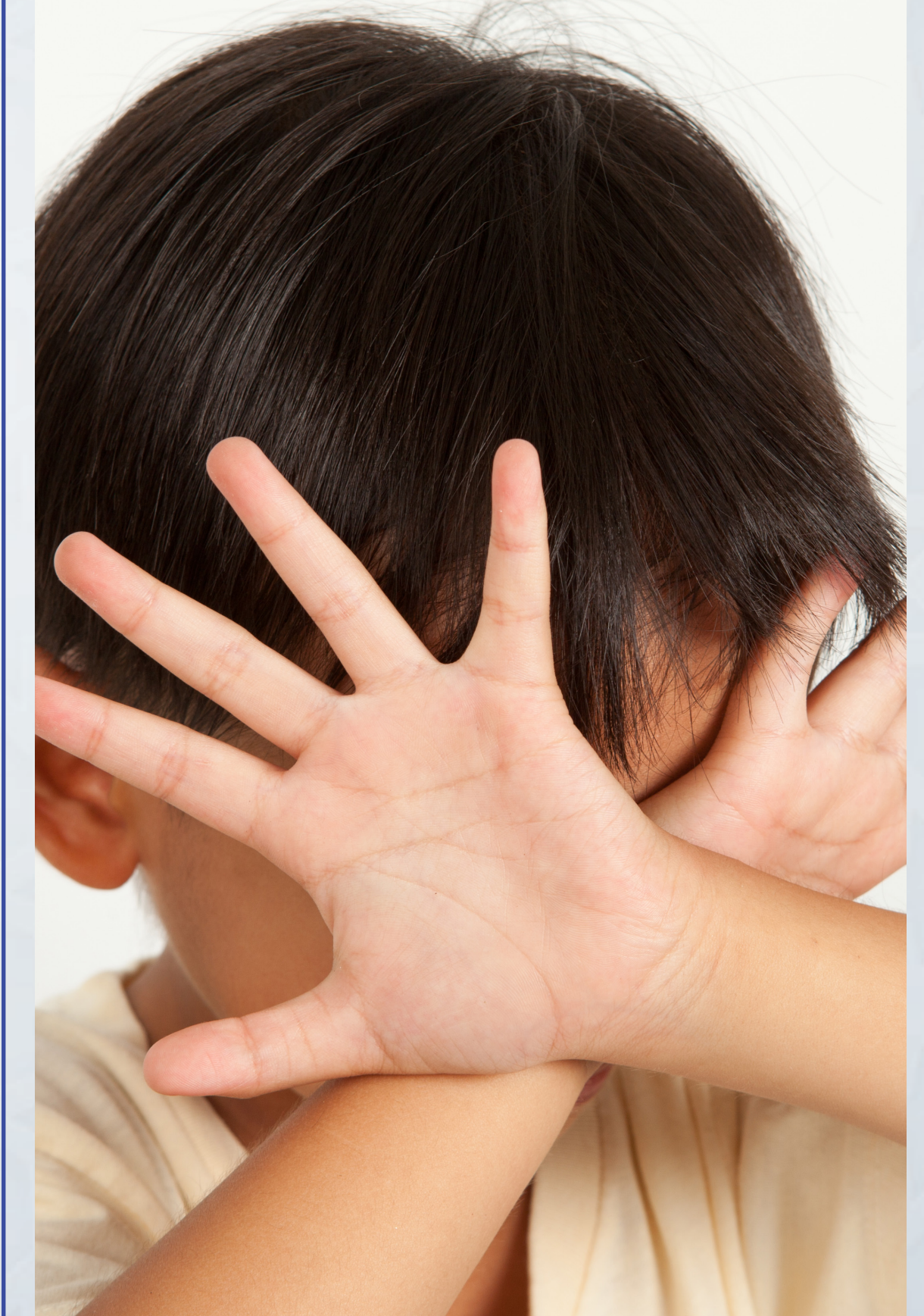
“Allah’ın Hanım kullarına vurmayın!” (Ebû Dâvûd, Nikâh, 41-42) buyurarak fiziksel şiddeti asla onaylamayan Sevgili Peygamberimiz, sözlü şiddete tepkisini de açıkça ortaya koymuş, kötü sözü kesinlikle yasaklamıştır. *(Tirmizî, Birr, 48)* Ailesine, başkalarına olmadığı kadar kırıcı ve kaba davrandığını itiraf eden, Ebû Huzeyfe’ye, günde defalarca Allah’tan af dilemesi gerektiğini söylemiştir. *(İbn Mâce, Edeb, 57)*

Şiddet Sadece Fiziksel midir?

Şiddet denince akla ilk olarak fiziksel şiddet yani dayak geliyor. Peki ya görünmüyorsa şiddet? İnsanın “insan olma” vasfına vuruluyorsa görünmeyen sopalar, onurunu zedeliyorsa mesela? Gizlice eziyorsa, benliğini yaralıyorsa? Bakışlarla tokatlıyor, sözlerle tekmeliyor, aşağılamalarla çekiyorsa ruhunun tellerini bir bir? O zaman şiddet yoktur diyebilir miyiz?

Eşi tarafından hakaret gören, azarlanan, küçümsenen, emekleri takdir edilmeyen, aksine sürekli eleştirilen bir insan, kadın olsun erkek olsun şiddet görmüyor diyebilir miyiz? Ev içinde dayaağa şahit olan bir yavru, kendi dayak yemese de şiddet mağduru değil midir?

Düşünelim; bir iftirayı şiddet dışında nasıl tanımlayabiliriz? Küfürlü ifadeler, beddualar, kötü lakaplar ezmez mi insanı? Eşleri birbirine örtü kılmışken Yüce Rabbimiz, eşinin mahremini başkalarına anlatmak, onun güvenini kötüye kullanmak şiddet değil de nedir?

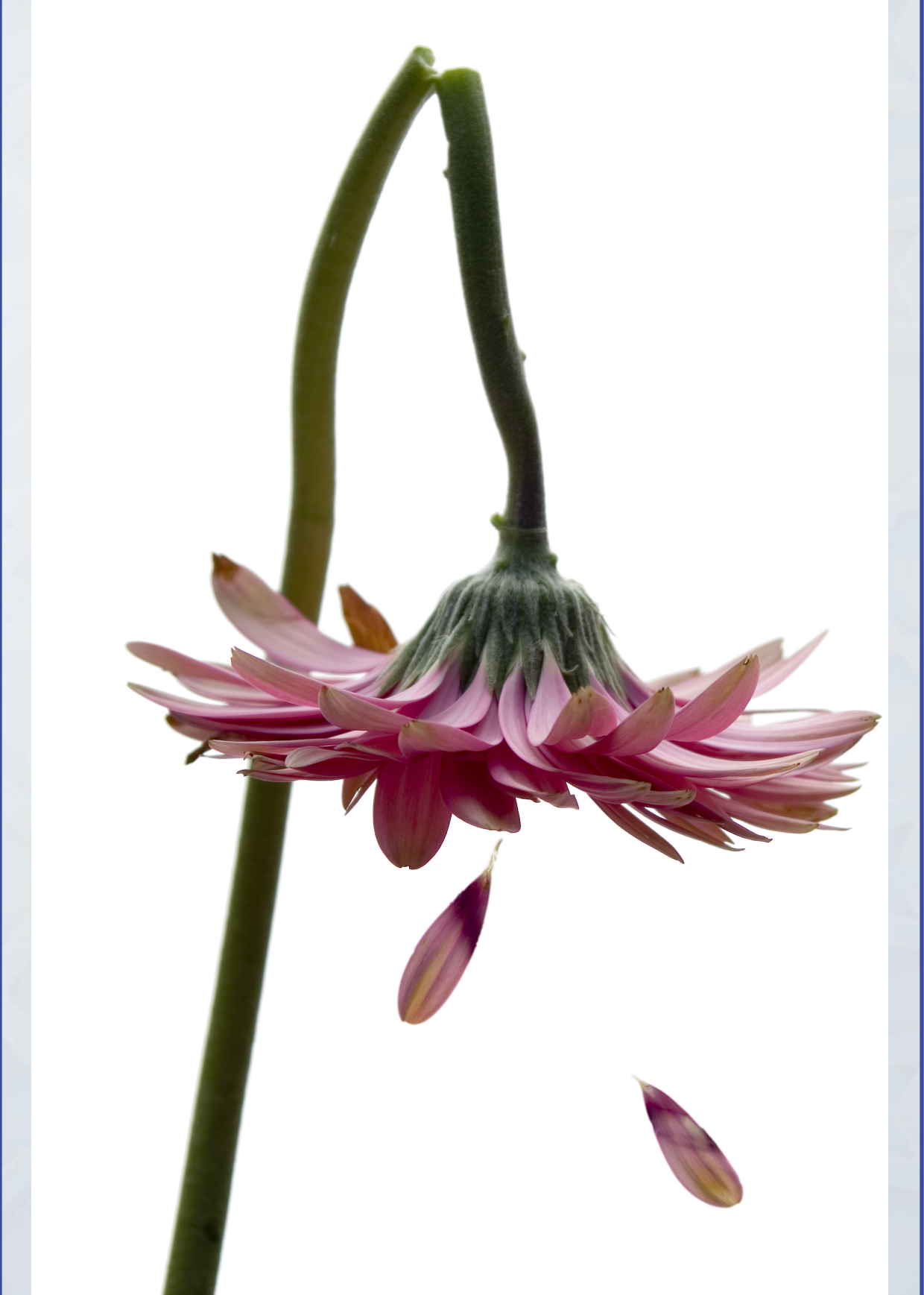

Ailesiyle, akrabalarıyla, komşularıyla görüşmesine izin verilmeyen bir kadın şiddet görmüyor mudur? “Dediğimi yapmazsan artık senin annen olmayacağım.” tehdidini duyan küçük bir çocuğun yaşadığı kaygıyı, çektiği ıstırabı neyle ifade edebiliriz? Maaşına el konulan bir büyükanne, zorla çalıştırılan bir genç, istismara uğramış bir çocuk şiddetin pençesinde değil midir?

AİLEMDE KİMSE ŞİDDET GÖRMESİN

Aile içi şiddet denildiğinde ilk akla gelen kadının kocasından şiddet görmesi oluyor. Oysa bu, şiddetin sadece bir türü. Aile içinde çocuklar da şiddetin odağı olabiliyor, yaşlılar da...

Ailede şiddet konusunda belki de en son akla gelen erkek oluyor. Hâlbuki sözlü, psikolojik ya da ekonomik baskıyla erkeğin de şiddete maruz kaldığı durumlar karşımıza çıkabiliyor. Biz, ailemizde şiddetin hiçbir türünü istemiyoruz, hem de hiç kimseye karşı...

Ailemde Erkek Şiddet Görmesin

Kadın da eşine yönelik maddi, manevi ve psikolojik şiddetten kaçınarak *“Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar.”* (Tevbe,9/71) ayeti gereğince dostluk ve samimiyet içerisinde sorunları çözme yolunu benimseyerek birlikte çıktıkları uzun hayat yolculuğunda huzurla yürümelidirler.

Ailemde Kadın Şiddet Görmesin

Evlilik, omuzlara yük değil, gözlere ışıltı olmalı. İnsan, hayat arkadaşının rakibi değil, sırdaşı, örtüsü olmalı.

Kadının nikâhla erkeğin “mülkiyetine girmiş” bir insan değil, ona “emanet edilmiş” bir can olduğu bilinmeli.

“Kadınlar konusunda Allah’tan sakının (O’na hesap vereceğinizi unutmayın). Çünkü siz onları Allah’ın emaneti olarak aldınız ve Allah’ın adıyla (nikâh kıyarak) kendinize helâl kıldınız.” (Müslim, Hac, 147)

Kadın Şiddet Görürse...

Kadına yönelik şiddetin yaygın olduğu bir topluma İslâm mesajını getiren Allah Resûlü (sav) aile içinde şiddeti kesin bir dille yasaklıyor, *“Allah’ın hanım kullarına vurmayın! ... Hanımlarını döven adamların sizin hayırlılarınız olduğunu sanmayın!”* (Ebû Dâvûd, Nikâh, 41-42) diyordu. Onun ifadesiyle en hayırlı Müslüman, ailesi içinde en güzel davranandı.

Hal böyleyken bir kadını tehdit etmek, zorla çalıştırmak, parasına el koymak, tartaklamak ya da ev içinde yok saymak şiddettir.

Hangi şekilde olursa olsun şiddet gören bir kadın, yalnız, çaresiz ve yetersiz hisseder. Özgüveni zedelenir, öfke ve utanç duyar. Sağlığı bozular, yaşama sevincini yitirir.

Oysa Peygamber Efendimiz der ki, *“Müslüman, elinden ve dilinden
diğer Müslümanların zarar görmediği kimsedir.”* (Buhârî, İman, 4)

Namus iddiasıyla cinayet işlenir mi?

Kadının namusundan ailesindeki erkekleri sorumlu tutan yanlış bir anlayışın izleri, İslâm öncesi cahiliye dönemine kadar gider. Oysa ki; *“Mümin erkeklere söyle gözlerini haramdan sakınsınlar, namuslarını korusunlar.”* (Nûr, 24/30) emrinin hemen ardından, *“Mümin kadınlara da söyle gözlerini haramdan sakınsınlar, namuslarını korusunlar.”* (Nûr, 24/31) buyuran Allah'ın, namus konusunda her iki cinsten de aynı hassasiyeti beklediği gayet açıktır.

Bir erkeğin, ailesindeki kadın ve genç kızların güvenliğine özen göstermesi, onları koruması gayet doğaldır. Ancak kendisini savunmasına bile izin vermeden bir kadını cezalandırmanın İslâm dini ile bağdaşması mümkün değildir. Zira insanın iffetle ilgili bir hatası olsa bile, hukuki yollardan cezalandırılması gerekir ve en yakınları dâhil kimsenin böyle bir infaza hakkı yoktur. Namus cinayeti, hem işleyenin hem de teşvik eden ya da seyirci kalan aile büyüklerinin ortak olduğu büyük bir suçtur.

Ailemde Çocuk Şiddet Görmesin

Terbiye etmek için dövmek mi lâzım?

Çocuklara uygulanan şiddetin gerekçesi çoğu zaman “eğitim”dir. Kimilerinin zannettiği gibi ne “dayak cennetten çıkmıştır” ne de “kızını dövmeyen, dizini döver.” Çocuğun eğitiminde atılan bir tokat, edilen bir hakaret, sıkılan bir yumruk şiddet sayılmaz mı? Oysa körpe yüreklerde ne derin izler bırakır alay etmeler... İntikam gibi, kin gibi, hınç gibi ne ağır duygular yaşatır bağırmalar...

Çocuk, Allah'ın Emanetidir.

Eşsiz bir nimet, nadide bir emanet... Biliriz ki, bir varlık emanetse tüketilmez; bir can emanetse örselenmez. Emanete ancak özen gösterilir, sağ salim sahibine ulaşması için emek verilir. Dolayısıyla anne babası, onun üzerinde her türlü tasarruf hakkına sahip olmadıklarını, Emanetin Sahibine bir gün hesap vereceklerini unutmamalıdır.

Çocuk Şiddet Görürse...

Bazen eller kalkmaz, tekmeler savrulmaz ama görünmeyen bir el yakasına yapışmıştır çocuğun. Sert bir dille azarlanmış, tehdit edilmiş, küçük düşürülmüş, arkadaşlarıyla ya da kardeşleriyle kıyaslanmış, alay konusu edilmiş olabilir. Aile içi çatışmalarda taraf tutmaya zorlanmış, aile fertlerinden birisinin şiddete uğradığına şahit olmuş ya da anne babası tarafından dert ortağı seçilmiş ve çözümlemesi imkânsız problemlerin altında ezilmiş olabilir.

Şiddet çocuğun:

Ruh sağlığını örseler,
kendine olan güvenini sarsar,
anne babasıyla kurduğu bağı zayıflatır,
kendisini suçlu ve çaresiz hisseder,
şiddeti bir davranış modeli olarak benimser,
gün gelir anne babasına el kaldırır.

“Bana Bir Kez Olsun ‘Öf!’ Bile Demedi”

Çocuğuna öfkelelen anne babalar çocukluğu Sevgili Peygamberimizin yanında geçen, yıllarca onunla kalıp ona hizmet eden Enes b. Mâlik’in anlattıklarına kulak vermeli: *“Resûlullah’a on sene hizmet ettim. Vallahi, bana bir kez olsun ‘öf!’ bile demedi. Herhangi bir şeyden dolayı, ‘Niçin böyle yaptın?’ ya da ‘Şöyle yapsaydın ya!’ demedi. Yaptığım hiçbir şey için beni ayıplamadı, azarlamadı.”* (Müslim, Fedâil, 51-54)

Ailemde Yaşlı Şiddet Görmesin

Hayat yolculuğunun bu durağında dengeler de değişmiştir: Şimdi anne babanın hakkı, çocuğun ise sorumluluğu daha fazladır. Bu sorumluluğu Rabbimiz şöyle açıklar: *“Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, anne babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine ‘öf!’ bile deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz söyle. Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: Rabbim! Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı.”* (İsrâ, 17/23–24)

Yaşlı şiddet görürse...

Bazen bir şey sorduklarında, bir konuda fikirlerini ifade ettiklerinde azarlanıverir yaşlılar. Oysa onlar çocukları küçükken defalarca aynı soruyu sorduğunda bıkmadan cevap vermişler; çocuklarının hatalarını, dikkatsizliklerini telafi etmişler; nazlarına katlanmışlardır. Hastayken geceleri uykusuz kalarak başında beklemişlerdir. Şimdi evlatlarından aynı şekilde muhabbet ve şefkat görmelidirler. Bazen onlar da hastalanacak, nazlanacaktır.

Yaşlılarımızın “yük olma” duygusunu yaşamalarına müsaade etmeyelim. Yaşlılarımızı ihmal etmeyelim; kendi kendilerine yetemedikleri, kişisel ihtiyaçlarını tek başlarına karşılayamadıkları dönemde temizlik, beslenme ve bakımlarını itinayla ve sevgiyle yapalım.

Anne veya babasının yaşlılık dönemine yetiştiği halde gönüllerini hoş tutmayan, onlara hizmet ederek Allah'ın rızasını kazanma fırsatını kaçıranı, Peygamberimizin “***Burnu sürtülsün!***” (Müslim, Birr, 9) diyerek kınadığını unutmayalım.

Ailemiz Merhamet Ocağı Olsun

İnsan şefkatle de şiddetle de çok küçük yaşlardan itibaren tanışır. Ancak şiddet kelimesinin kesinlikle uğramaması gereken yer ailedir.

Unutmayalım ki, Allah'ın merhametine mazhar olmanın en etkili yollarından biri, insanlara merhamet etmektir. Peygamber Efendimiz bu gerçeği şöyle dile getirir: ***“İnsanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez.”*** (Buhârî, Tevhid, 2)

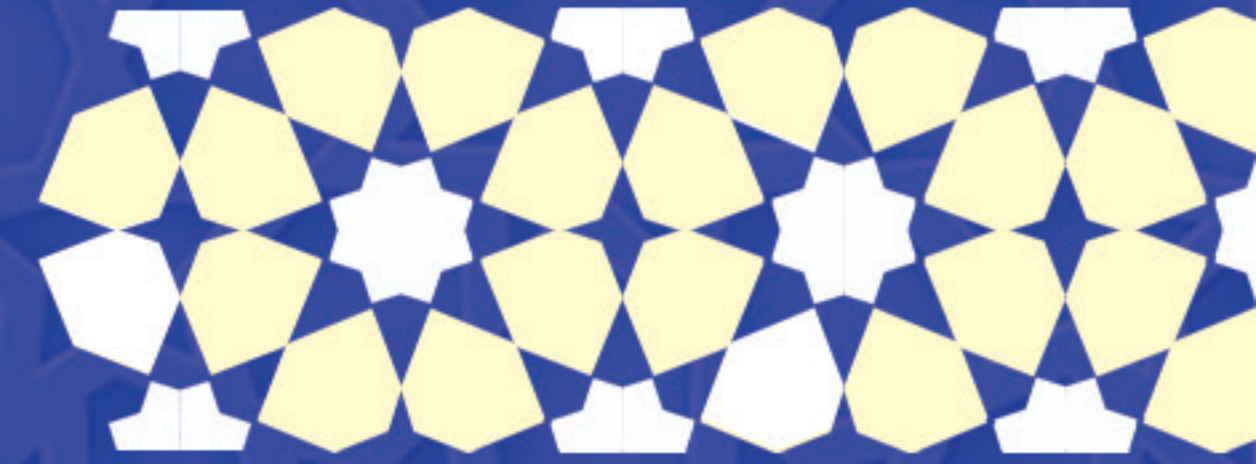
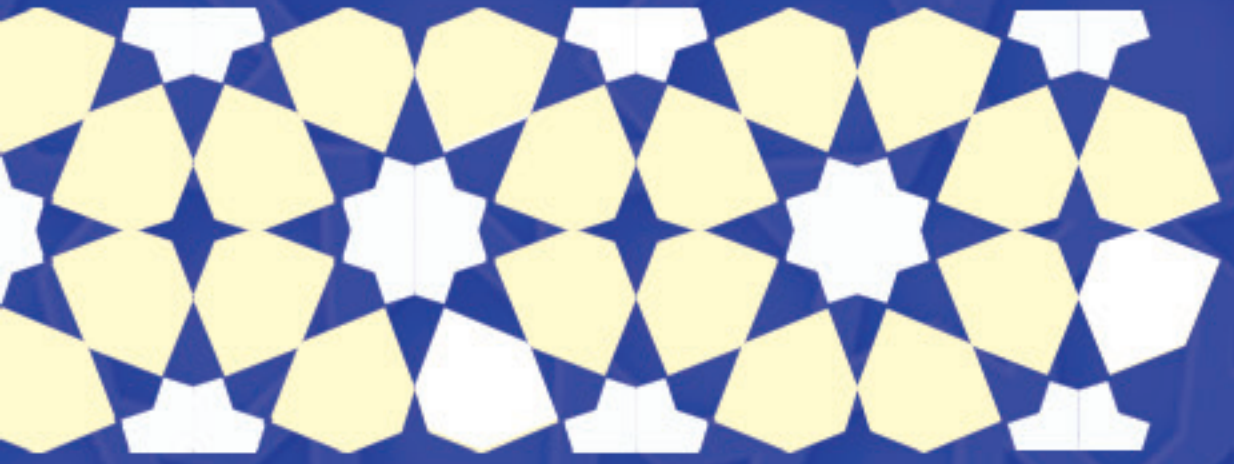
Hele de bu insanlar, eşimiz, çocuklarımız, aile büyüklerimiz ise...

Sevgi ve merhameti ilke edinen aile fertleri, karşısındakinin en az kendisi kadar değerli olduğunu fark ederek ***“Kişinin kendisi için istediği bir şeyi mümin kardeşi için de istemedikçe olgun mümin olamayacağı”*** (Buhârî, İman, 7) hadisinde buyrulduğu üzere empati geliştirerek davranışlarına yön verir.

Ve bilirler ki merhametle sevgiyle muamelede bulunmak yaratılanın,
Yaratana hürmet etmektir.

Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü